

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

การใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการทำวิจัยของนักศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

นนทนันท์ แยมวงษ์¹, ชลลดา พิงรำพรรณ², สิริพร พงศ์หิรัญสกุล³

¹สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

^{2,3}สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ สังกัดคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Email : nonthanun.y@pnru.ac.th¹, chollada.p@pnru.ac.th², siriporn.po@pnru.ac.th³

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้ ปัญหา และความต้องการในการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการทำวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต จำนวน 75 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

1.1 การศึกษาหาความรู้ และการเพิ่มทักษะเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีการศึกษาหาความรู้ และการเพิ่มทักษะเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีเพื่อนแนะนำหรือสอนการใช้ให้ ถัดมา ศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเองจากอินเทอร์เน็ต และสอบถามจากอาจารย์ผู้สอนประจำรายวิชา

1.2 วัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ 3 ลำดับแรก ได้แก่ เพื่อศึกษาค้นคว้าข้อมูลประกอบการทำรายงานการวิจัย ภาระงานมอบหมายจากผู้สอน ถัดมา เพื่อติดตามข่าวสาร หรือบริการต่าง ๆ ที่อยู่ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และค้นคว้าข้อมูลประกอบการเรียนรายวิชาต่าง ๆ

1.3 เหตุผลที่เลือกใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ในการทำรายงานการวิจัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีเหตุผลที่เลือกใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ในการทำรายงานการวิจัย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ค้นหาสารสนเทศได้สะดวก รวดเร็ว ถัดมา เข้าถึงได้ตลอดเวลา และไม่จำกัดสถานที่ และ มีความทันสมัยมากกว่าฉบับพิมพ์ เนื่องจากมีการปรับปรุงเนื้อหาได้ตลอดเวลา

1.4 เครื่องมือค้นหาที่นักศึกษาใช้ในการค้นหาสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีเหตุผลที่เลือกใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ในการทำรายงานการวิจัย 3 ลำดับแรก ได้แก่ โปรแกรมค้นหากูเกิล ถัดมา ฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็มวิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย (Thailis) และฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย (Thaijo)

1.5 สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่สืบค้นได้ตรงกับความต้องการในระดับใด พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่สืบค้นสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่สืบค้นได้ตรงกับความต้องการ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ในระดับมาก ถัดมา สืบค้นได้ไม่ตรงกับความต้องการ และ ในระดับปานกลาง

1.6 ช่วงอายุการผลิตของสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ช่วงอายุการผลิตของสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ที่ผลิตขึ้นในช่วงปีปัจจุบัน ถัดมา ใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่มีอายุการผลิตในช่วง 1-5 ปี และ ใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่ผลิตในช่วง 10 ปีขึ้นไป

2. ปัญหาการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

นักศึกษามีปัญหาการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ 3 ลำดับแรก ได้แก่ การดาวน์โหลดข้อมูลจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความล่าช้าในระดับมากที่สุด ถัดมา ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอสำหรับการค้นคว้าในระดับมาก และกลยุทธ์การค้นข้อมูลและเครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ในระดับปานกลาง

3. ความต้องการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

นักศึกษามีความต้องการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา รายข้อ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ต้องการให้ห้องสมุดมีปริมาณสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้นในระดับมากที่สุด ถัดมา ต้องการให้รวบรวมแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์แบบไม่มีค่าใช้จ่าย เช่น คลังสถาบัน ฐานข้อมูลงานวิจัย เป็นต้น ไว้ที่หน้าเว็บไซต์มหาวิทยาลัย หรือห้องสมุดเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงในระดับมาก และ ให้เพิ่มความเร็วในการเชื่อมต่อกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยในระดับมาก

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

The Use of Electronic Information for Doing Research of Undergraduate Students, Program in Human Resource Management, Faculty of Management Science, Phranakhon Rajabhat University

Nonthanun Yamwong¹, Chollada Pungrampan², Siriporn Ponghirunsakul³

¹Program in Library and Information Science Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakhon Rajabhat University

^{2,3}Program in Human Resource Management Faculty of Management Science, Phranakhon Rajabhat University

Email : nonthanun.y@pnru.ac.th¹, chollada.p@pnru.ac.th², siriporn.po@pnru.ac.th³

Abstract

The purpose of this research were to study the use of electronic information, problems and needs for Doing Research of Undergraduate Students, Program in Human Resource Management, Faculty of Management Science, Phranakhon Rajabhat University. The research was conducted through a questionnaire, and the data were collected from 75 Undergraduate Students, Program in Human Resource Management, Faculty of Management Science, Phranakhon Rajabhat University. Statistics used in data analysis are frequency, percentage, mean and standard deviation.

The results of the research were summarized below:

1. The condition among the use of electronic information.

1.1 The highest of learning and increasing skills in using electronic information of participants. Their friend recommend and teach how to use it, Learning by themselves from internet and asking from lecturer.

1.2 The highest of the purposes of the use of electronic information. Their using for information searching for doing research and task from lecturer 83.94 percentage, follow information or services in the internet and information seeking for each subject.

1.3 The highest of reason the use of electronic information. Information searching so continence and quickly, accessing anytime and anywhere. It has newest more than printed issue because rearrange all the time.

1.4 The highest of tools for electronic information searching. Using Google search engine, Thailis Database Full text and ThaiJo Journal Article Database Full text.

1.5 The highest of results of searching an electronic information. Serve them purpose, not serve them purpose, and moderate serve them purpose.

1.6 The highest of age of the use of electronic information. Electronic information up to date, 1-5 years of an electronic information, and more than 10 years.

2. Problems of using electronic information

Overall, the participants have a problems of using electronic information was at a moderate. Particularly, the highest of problems of using electronic information. Downloading

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

for low speed internet was at a highest. Not enough computer laboratory was at a high and strategy and tools for searching electronic information was a moderate.

3. The needs of using electronic information.

Overall, the participant's need of using electronic information was at a moderate. Particularly, the highest of need of using electronic information. They would like to library has electronic information increase was at a highest. They would like collect information sources for free access for example Institutional repository research database etc. on university website or library website for access was at a high and increase high speed internet for connecting of university was at high.

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

บทนำ

การเรียนในระดับอุดมศึกษา ผู้เรียนจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ หรือศึกษาเพื่อทำรายงานประกอบการเรียนในบางรายวิชา เมื่อผู้เรียนได้รับมอบหมายหัวข้อ หรือหัวข้อที่สนใจจะทำ ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เปลี่ยนแปลงไปแหล่งสารสนเทศแรกที่นักศึกษานึกถึงคือ แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ต เนื่องจากปัจจุบันผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ตได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว กอปรกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยเฉพาะเครือข่ายและการสื่อสารข้อมูลที่มีพัฒนาไปอย่างก้าวกระโดดกอปรกับการดำเนินงานของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามุ่งเน้นสนับสนุนให้เกิดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมถึงเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการออกแบบ และสร้างฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศต่าง ๆ และนำมาเชื่อมต่อเครือข่ายซึ่งช่วยให้สามารถจัดเก็บ เผยแพร่ ค้นหา และเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้โดยง่ายทำให้เกิดทรัพยากรสารสนเทศหลากหลายประเภท และมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ สามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้ในระยะไกลโดยไม่จำกัดสถานที่ นอกจากนี้ การเชื่อมต่อกันเป็นเครือข่ายโดยไม่จำกัดสถานที่ นอกจากนี้ การเชื่อมต่อกันเป็นเครือข่ายทำให้ไม่จำกัดช่วงเวลาการใช้ ทำให้ผู้ใช้สามารถเลือกใช้เวลาใดก็ได้ สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้ง่ายขึ้น และได้รับความสะดวกรวดเร็วมากขึ้นกว่าเดิม (Adams and Bonk, 1995, p. 123; Palmquist and Kim, 1998, p. 7)

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศถือเป็นแหล่งบริการสารสนเทศภายในที่ให้บริการทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรสารสนเทศประเภทตีพิมพ์ ไม่ตีพิมพ์ และอิเล็กทรอนิกส์โดยทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่มีให้บริการทั้งภายใน และภายนอกห้องสมุด รวมทั้งแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และจากระบบเครือข่ายอื่น ๆ โดยในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ใช้สามารถรับสารสนเทศได้ทั้งแบบที่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย (Adams and Bonk, 1995, p. 125; Klobas, 1995, p. 95) นักศึกษาผู้ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2556 มีรายวิชาสถิติและการวิจัยทางธุรกิจ ซึ่งอยู่ในหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพโดยนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ต้องลงทะเบียนเรียนทุกคนโดยรายวิชานี้จะมีงานมอบหมายจำนวน 1 ชิ้นงาน คือ รายงานการวิจัย มีความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษา ค้นคว้า วิจัยตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย ยังมีการใช้ค่อนข้างน้อยมากเมื่อเทียบกับการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะฐานข้อมูลออนไลน์ส่วนใหญ่เป็นภาษาต่างประเทศ

คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการทำวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์คณะวิทยาการจัดการ ตลอดจนปัญหาและความต้องการในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ในการทำงานวิจัยของนักศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลและเป็นประโยชน์สำหรับการเรียนการสอนในเรื่องเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ และการพัฒนาแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้สามารถเข้าถึงได้จากระบบสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ เช่น รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ เป็นต้น

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการทำรายงานการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์
2. เพื่อศึกษาปัญหา และความต้องการ ในการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์

การทบทวนวรรณกรรม

1. ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

ความหมายของทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Electronic resources หรือสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Electronic information หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Electronic materials ซึ่งมีผู้ให้ความหมายต่าง ๆ ดังนี้ ก่อเกียรติ ขวัญสกุล (2547, น. 201) ให้ความหมายของทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ว่า หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้ทำการประมวลผล หรือวิเคราะห์แล้ว ทำการรวบรวม และบันทึกไว้ในวัสดุที่ต้องใช้งานกับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สารสนเทศที่บันทึกไว้นั้น สามารถนำกลับมาใช้ค้นคว้าได้อีกโดยไม่จำกัดครั้ง อาจเป็นการบันทึกเก็บไว้ในลักษณะเป็นแฟ้มข้อมูล หรือฐานข้อมูล ส่วนน้ำทิพย์ วิภาวิน (2547, น. 106) ให้ความหมายของสื่อสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ว่า หมายถึง สารสนเทศที่เกิดจากการผสมผสานระบบโทรคมนาคมเข้ากับระบบสารสนเทศ โดยอาศัยเทคนิคอิเล็กทรอนิกส์สร้างข้อมูลในรูป เสียง และภาพ ทั้งภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว มีลักษณะการสื่อสารที่สามารถตอบโต้ได้ทันที รูปแบบของการใช้เนื้อหา และประเภทรายการสามารถทำได้หลากหลาย ได้แก่ ฐานข้อมูลออนไลน์ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น นอกจากนี้ ดิคกินสัน (Dickinson. 1994, pp. 1, 94) ให้ความหมายของสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ว่า หมายถึง ข้อมูลสารสนเทศใด ๆ ที่สามารถเข้าถึงผ่านระบบคอมพิวเตอร์ สารสนเทศอาจจะบันทึกอยู่ในคอมพิวเตอร์ หรือสามารถเข้าถึงจากเครื่องอ่านซีดีรอม หรือสามารถเข้าถึงได้โดยผ่านโมเด็ม และโทรศัพท์ และเจ็นคินส์ (Jenkins. 1999, p. 6) ให้ความหมายของทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ว่า หมายถึง วัสดุที่ต้องการเข้าถึงโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่ว่าจะผ่านคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล แท็บเล็ต หรือโทรศัพท์มือถือ โดยสามารถเข้าถึงได้จากระยะไกลผ่านทางอินเทอร์เน็ต รูปแบบที่พบบ่อยที่สุด เช่น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วารสารอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น กล่าวโดยสรุป ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และเรื่องราวต่าง ๆ ที่บันทึก และเผยแพร่ในรูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทต่าง ๆ โดยต้องใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร และคอมพิวเตอร์ ในการผลิต จัดเก็บ เข้าถึง และค้นคืน ซึ่งผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ ได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยการเชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งทรัพยากรสารสนเทศดังกล่าวจะอยู่ในรูปหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วารสารอิเล็กทรอนิกส์ หรือฐานข้อมูลออนไลน์

2. การทำวิจัย

การวิจัยเป็นวิธีการแสวงหาความรู้ที่เป็นระบบและเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปในปัจจุบันนักวิชาการได้ให้ความหมายของการวิจัยไว้มากมาย ดังนี้ บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2547, 19-20) ให้ความหมายของการวิจัยว่า หมายถึง กระบวนการเชิงระบบที่ใช้ในการค้นคว้าข้อเท็จจริง หรือปรากฏการณ์ตามธรรมชาติอย่างมีระบบระเบียบ และมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ความรู้ที่เชื่อถือได้ ส่วน ดุจเดือน พันธุนาวัน (2549, 9) ให้

ความหมายของการวิจัยว่า หมายถึง การแสวงหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์อย่างเป็นระบบในการตั้งคำถามทางการวิจัย มีการแบ่งกิจกรรมวิจัยย่อย ๆ เพื่อตอบคำถามทางการวิจัย มีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานตลอดจนมีการตีความข้อมูลที่วิเคราะห์เหล่านั้น เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่น่าเชื่อถือ ว่า “อะไร” เกี่ยวข้องกับอะไร และเป็นเพราะเหตุใด

กล่าวโดยสรุป การวิจัย หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้าความจริงเพื่อหาคำตอบหรือข้อเท็จจริงที่ดำเนินไปอย่างมีระเบียบมีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานตลอดจนมีการตีความข้อมูลที่วิเคราะห์เหล่านั้น เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่น่าเชื่อถือ ว่า “อะไร” เกี่ยวข้องกับอะไรเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบที่ถูกต้องต่อปัญหาที่ตั้งไว้

3. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศในสภาพแวดล้อมอิเล็กทรอนิกส์

จากงานวิจัยของโอซีแอลซี (OCLC. 2005, Online) แสดงให้เห็นว่า พัฒนาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ทำให้การใช้สารสนเทศเปลี่ยนแปลงไป ดังนี้

3.1 รูปแบบของสารสนเทศ เทคโนโลยีมีผลต่อการสร้างและผลิตสารสนเทศในรูปแบบที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบสิ่งพิมพ์ สารสนเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ และสื่อประสมในช่วงที่ทศวรรษที่ผ่านมา การผลิตหนังสือและวารสารในรูปแบบสิ่งพิมพ์ยังคงดำเนินอยู่ แต่ลดปริมาณการผลิตลง ในขณะที่การผลิตหนังสือและวารสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งวารสารอิเล็กทรอนิกส์ นั้นเพิ่มปริมาณอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้เทคโนโลยีดิจิทัลและเวปไซด์เว็บบยังกระตุ้นให้เกิดการสร้างสารสนเทศดิจิทัลจำนวนมากซึ่งสามารถเผยแพร่และเข้าถึงทางออนไลน์ได้สะดวกและง่ายดาย นอกจากนี้ ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวยังทำให้เกิดแนวคิดที่ว่า รูปแบบนั้นไม่สำคัญเท่ากับเนื้อหา กล่าวคือ ทำอย่างไรผู้ใช้จึงจะสามารถเข้าถึงและได้รับสารสนเทศที่ต้องการอย่างทันท่วงที โดยไม่คำนึงว่าสารสนเทศนั้นจะอยู่ในรูปแบบใด

3.2 ระบบสารสนเทศ เทคโนโลยีได้พลิกโฉมหน้าการสร้าง จัดเก็บ จัดระบบและเผยแพร่สารสนเทศ ทั้งในด้านสถาปัตยกรรมระบบและด้านบริการสารสนเทศ ระบบสารสนเทศต่าง ๆ เชื่อมโยงกันในสภาพที่ซับซ้อนมากขึ้น การจัดให้มีการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันในระดับต่าง ๆ รวมถึงความจำเป็นที่ต้องปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมของระบบสารสนเทศอื่น ๆ และโปรแกรมการใช้งานของห้องสมุดต่าง ๆ ที่ต้องเสนอบริการพื้นฐานที่เหมือนกันและเชื่อมโยงกันได้ ระบบสารสนเทศจะเน้นเรื่องการเข้าถึงสารสนเทศเป็นหลัก

3.3 ผู้ใช้สารสนเทศ ผู้ใช้รับผลกระทบจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กล่าวคือ เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญที่ทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงสารสนเทศโดยผ่านเครือข่ายต่าง ๆ ได้โดยไม่จำกัดเวลา และสถานที่ ทำให้ผู้ใช้มีความคาดหวังในระดับสูงต่อบริการที่จะได้รับจากระบบสารสนเทศ นอกจากนั้นพัฒนาการของอินเทอร์เน็ต เวิลด์ไวด์เว็บบ และเทคโนโลยีในการจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศทำให้ผู้ใช้ที่มีทักษะการรู้สารสนเทศ มีความพึงพอใจอย่างสูงกับการเข้าถึงสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ทางออนไลน์ เพราะสามารถค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้ด้วยตนเองอย่างสะดวกรวดเร็ว แต่ในขณะเดียวกันก็มีผู้ใช้งานจำนวนมากที่พบว่าการเปลี่ยนอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีส่งผลทำให้สภาพแวดล้อมทางสารสนเทศมีความซับซ้อนและเป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงสารสนเทศ รูปแบบการใช้ชีวิตของคนรุ่นใหม่ ซึ่งใช้เวลาวันละหลายชั่วโมงกับการทำกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านหน้าจอกอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต หรือสมาร์ตโฟนไม่ว่าจะเป็นอ่านข่าวสาร การศึกษา การติดต่อสื่อสาร และความบันเทิง

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

งานวิจัยในต่างประเทศ

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษาในต่างประเทศสำรวจพบ ได้แก่ งานวิจัยของเมียร์ซาและมาห์มูด (Mirza; & Mahmood, 2012, 123-131) พบว่า นักศึกษามีลักษณะการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษาค้นคว้า และการทำงาน งานวิจัยของซาฟาร์ (Zafar, 2013, 31-37) พบว่า นักศึกษาทราบทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์จากเพื่อนร่วมชั้นเรียนหรืออาจารย์ รองลงมาคือโบรชัวร์เกี่ยวกับการแนะนำการใช้ห้องสมุด และเว็บไซต์ห้องสมุด และงานวิจัยของคัวร์ (Kaur, 2012, 182-193) พบว่านักศึกษานำทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ถัดมาคือใช้ผ่านหน้าเว็บไซต์ห้องสมุด

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษาในประเทศไทยสำรวจพบ ได้แก่ งานวิจัยของแสงเดือน ผ่องพุ่ม (2542) ชโรชนีย์ ชัยมินทร์ (2549) สุชาลักษณ์ ธรรมดวงศรี (2550) ติตารัตน์ เพ็ญวิจิตร (2557) ซึ่งงานวิจัยเหล่านี้พบว่า นักศึกษามีลักษณะการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ในการประกอบการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการทำรายงานเชิงวิชาการ การทำวิทยานิพนธ์ การทำรายงานการวิจัย เป็นต้น นอกจากนี้งานวิจัยติตารัตน์ เพ็ญวิจิตร (2557) อูษา สังวาลย์ (2562) เหตุผลที่นักศึกษานำทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้มีเนื้อหาสอดคล้องกับเรื่องที่นักศึกษากำลังทำรายงานการวิจัย และเนื้อหาสารสนเทศมีความถูกต้อง มีความทันสมัยของสารสนเทศ และสามารถเรียนรู้การใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ได้ด้วยตนเอง และเห็นว่าตนเองมีมีการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์บนอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลาง

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ปีการศึกษา 2561 รวมจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 75 คน โดยเป็นการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการทำวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามแบบปลายปิด มีหลายคำตอบให้เลือก และให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว

ตอนที่ 2 สภาพการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการทำรายงาน การวิจัยของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มีหลายคำตอบให้เลือก และให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว

ตอนที่ 3 ปัญหา และความต้องการ ในการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มีข้อคำถามทั้งหมด 30 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

แบบสอบถามดังกล่าวผ่านการตรวจคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งตรวจสอบความตรงเนื้อหา (Content validity) และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาหลักสูตรนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ ภาค กศ.พบ. (เสาร์-อาทิตย์) จำนวน 30 คน จากนั้นนำมาวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามพบว่า แบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีค่าความเชื่อมั่น 0.79 และ 0.72 ตามลำดับ ซึ่งนับว่าแบบสอบถามดังกล่าวมีคุณภาพ และสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้จริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โดยนำแบบสอบถามแจกให้กลุ่มตัวอย่างในห้องเรียนในช่วงวันที่ 4, 7, 11 และ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 ได้แบบสอบถาม จำนวน 75 ฉบับ และเป็นแบบสอบถามที่ความสมบูรณ์ จำนวน 75 ฉบับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อจัดกระทำตามข้อมูล ดังนี้

4.1 ใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ สภาพการใช้ ปัญหา และความต้องการในการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการทำรายงานการวิจัยของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีจำนวน 75 คน ซึ่งเป็นนักศึกษานักศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 100

2. สภาพการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

2.1 การศึกษาหาความรู้ และการเพิ่มทักษะเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีการศึกษาหาความรู้ และการเพิ่มทักษะเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีเพื่อนแนะนำหรือสอนการใช้ให้ ร้อยละ 74.63 ถัดมา ศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเองจากอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 63.21 และสอบถามจากอาจารย์ผู้สอนประจำรายวิชา ร้อยละ 30.39

2.2 วัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ 3 ลำดับแรก ได้แก่ เพื่อศึกษาค้นคว้าข้อมูลประกอบการทำรายงานการวิจัย ภาระงานมอบหมายจากผู้สอน ร้อยละ 83.94 ถัดมา เพื่อติดตามข่าวสาร หรือบริการต่าง ๆ ที่อยู่ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 62.45 และค้นคว้าข้อมูลประกอบการเรียนรายวิชาต่าง ๆ ร้อยละ 51.83

2.3 เหตุผลที่เลือกใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ในการทำรายงานการวิจัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีเหตุผลที่เลือกใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ในการทำรายงานการวิจัย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ค้นหาสารสนเทศได้สะดวก รวดเร็ว ร้อยละ 93.65 ถัดมา เข้าถึงได้ตลอดเวลา และไม่จำกัดสถานที่ ร้อยละ 82.13 และ มีความทันสมัยมากกว่าฉบับพิมพ์เนื่องจากการปรับปรุงเนื้อหาได้ตลอดเวลา ร้อยละ 68.45

2.4 เครื่องมือค้นหาที่นักศึกษาใช้ในการค้นหาสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีเหตุผลที่เลือกใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ในการทำรายงานการวิจัย 3 ลำดับแรก ได้แก่ โปรแกรมค้นหากูเกิล

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ร้อยละ 96.78 ถัดมา ฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็มวิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย (Thailis) ร้อยละ 82.24 และ ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย (Thaijo) ร้อยละ 75.48

2.5 สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่สืบค้นได้ตรงกับความต้องการในระดับใด พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่สืบค้นสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่สืบค้นได้ตรงกับความต้องการ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ในระดับมาก ร้อยละ 77.53 ถัดมาสืบค้นได้ไม่ตรงกับความต้องการ ร้อยละ 69.71 และ ในระดับปานกลาง ร้อยละ 52.65

2.6 ช่วงอายุการผลิตของสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ช่วงอายุการผลิตของสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่ผลิตขึ้นในช่วงปีปัจจุบัน ร้อยละ 86.46 ถัดมา ใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่มีอายุการผลิตในช่วง 1-5 ปี ร้อยละ 65.73 และ ใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่ผลิตในช่วง 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 48.21

3. ปัญหาการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

นักศึกษามีปัญหาการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.84) เมื่อพิจารณารายข้อ 3 ลำดับแรก ได้แก่ การดาวน์โหลดข้อมูลจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความล่าช้าในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.93) ถัดมาห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอสำหรับการค้นคว้าในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.76) และกลยุทธ์การค้นข้อมูลและเครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.86)

4. ความต้องการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

นักศึกษามีความต้องการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.96) เมื่อพิจารณารายข้อ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ต้องการให้ห้องสมุดมีปริมาสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.64) ถัดมา ต้องการให้รวบรวมแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์แบบไม่มีค่าใช้จ่าย เช่น คลังสถาบัน ฐานข้อมูลงานวิจัย เป็นต้น ไว้ที่หน้าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยหรือห้องสมุดเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.92) และให้เพิ่มความเร็วในการเชื่อมต่อกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.75)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. สภาพการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ การศึกษาหาความรู้ และการเพิ่มทักษะเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีการศึกษาหาความรู้ และการเพิ่มทักษะเกี่ยวกับการใช้ โดย มีเพื่อนแนะนำหรือสอนการใช้ให้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาสามารถเข้าถึง โกล์ซิดกับเพื่อนได้มากกว่า รวมถึงนักศึกษาคือวัยรุ่นซึ่งวัยรุ่นส่วนใหญ่จะเชื่อเพื่อนมากกว่าใคร ๆ รวมการศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเองจากอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาสามารถเข้าถึงสื่อต่าง ๆ ผ่านอินเทอร์เน็ตจากเครื่องมือสื่อสารของนักศึกษาได้โดยง่ายนักศึกษาจึงเลือกที่จะเปิดอินเทอร์เน็ต แล้วศึกษาเนื้อหา วิธีการสืบค้นต่าง ๆ ด้วยตนเองไม่ว่าจะเป็นจากเว็บไซต์ยูทูป หรือเนื้อหาต่าง ๆ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และสอบถามจากอาจารย์ผู้สอนประจำรายวิชา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาได้เรียนรายวิชาและมีการมอบหมายงาน รวมถึงมีการเรียนการสอนจึงทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

1.2 วัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อศึกษาค้นคว้าข้อมูลประกอบการทำรายงานการวิจัย ภาระงานมอบหมาย

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

จากผู้สอน เพื่อติดตามข่าวสาร หรือบริการต่าง ๆ ที่อยู่ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และค้นคว้าข้อมูลประกอบการเรียนรายวิชาต่าง ๆ ทั้งอาจเป็นเพราะนักศึกษามีความต้องการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เนื่องจากมีความสะดวก รวดเร็วในการค้นหาและได้มาซึ่งข้อมูลสอดคล้องกับงานวิจัยของเมียร์ซ่าและมาห์มูด (Mirza; & Mahmood, 2012, 123-131) พบว่า นักศึกษามีลักษณะการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษาค้นคว้า และการทำวิจัย งานวิจัยของซาฟาร์ (Zafar, 2013, 31-37) พบว่า นักศึกษาทราบทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์จากเพื่อนร่วมชั้นเรียนหรืออาจารย์ และงานวิจัยของแสงเดือน ผ่องพุ่ม (2542) ชโรซีนีย์ ชัยมินทร์ (2549) สุชาลักษณ์ ธรรมดวงศรี (2550) ติตารัตน์ เพ็ญวิจิตร (2557) ซึ่งงานวิจัยเหล่านี้พบว่า นักศึกษามีลักษณะการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ในการประกอบการเรียนค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการทำรายงานเชิงวิชาการ การทำวิทยานิพนธ์ การทำรายงานการวิจัย เป็นต้น นอกจากนี้งานวิจัยของสิทธิรัฐ แสงแจ่ม (2545) สุชาลักษณ์ ธรรมดวงศรี (2550) ติตารัตน์ เพ็ญวิจิตร (2557) เหตุผลที่นักศึกษาใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้มีเนื้อหาสอดคล้องกับเรื่องที่นักศึกษาทำรายงานการวิจัย และเนื้อหาสารสนเทศมีความถูกต้อง มีความทันสมัยของสารสนเทศ

1.3 เหตุผลที่เลือกใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ในการทำรายงานการวิจัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีเหตุผลที่เลือกใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ในการทำรายงานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะค้นหาสารสนเทศได้สะดวก รวดเร็ว ตลอดจนเข้าถึงได้ตลอดเวลา และไม่จำกัดสถานที่ และ มีความทันสมัยมากกว่าฉบับพิมพ์ เนื่องจากมีการปรับปรุงเนื้อหาได้ตลอดเวลา ทั้งนี้สาเหตุที่ทำให้นักศึกษาเลือกใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ในการทำรายงานการวิจัย สามารถทำงานส่งอาจารย์ได้ทันตามเวลา รวมถึงการที่นักศึกษาไม่ต้องการเดินทางไปห้องสมุดอาจเป็นเพราะไม่มีเวลา หรือได้สารสนเทศที่ไม่ตรงกับความต้องการ หรือสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศยังไม่มีความสะดวกแล้ว

1.4 เครื่องมือค้นหาที่นักศึกษาใช้ในการค้นหาสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีเหตุผลที่เลือกใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ในการทำรายงานการวิจัย 3 ลำดับแรก โปรแกรมค้นหากูเกิล ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโปรแกรมค้นหาที่นิยมใช้ส่วนใหญ่คือกูเกิลเป็นโปรแกรมที่สามารถค้นหาเรื่อง หรือสิ่งที่ผู้ค้นต้องการค้นได้ตรงตามความต้องการมากที่สุดสอดคล้องกับงานวิจัยของคัวร์ (Kaur, 2012, 182-193) พบว่า นักศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ถัดมาคือใช้ผ่านหน้าเว็บไซต์ห้องสมุด โดยฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็มวิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย (Thailis) ก็เป็นฐานข้อมูลที่นักศึกษาสืบค้นมากที่สุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สอนรายวิชาได้แนะนำแหล่งสารสนเทศนี้ให้กับนักศึกษารวมถึงฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์กลางของประเทศไทย (Thaijo) ด้วยเช่นกันจึงทำให้นักศึกษานิยมใช้มากกว่าฉบับพิมพ์

1.5 สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่สืบค้นได้ตรงกับความต้องการในระดับใด พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่สืบค้นสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่สืบค้นได้ตรงกับความต้องการทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษามีการเรียนรู้ในรายวิชาการจัดเก็บและระบบค้นคืนสารสนเทศ ในหัวข้อกลยุทธ์การค้นหาสารสนเทศ ซึ่งทำให้นักศึกษาสามารถสืบค้นสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ได้ตรงกับความต้องการมากที่สุด

1.6 ช่วงอายุการผลิตของสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ช่วงอายุการผลิตของสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่ผลิตขึ้นในช่วงปีปัจจุบันทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการทำรายงานการวิจัยของนักศึกษาจำเป็นต้องการทบทวนวรรณกรรมในปีปัจจุบันก่อนการพิมพ์มีการเน้นย้ำจากผู้สอนรายวิชาสถิติและการวิจัยว่าต้องสืบค้นวรรณกรรมในช่วงปีปัจจุบัน

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

หรือที่มีอายุการผลิตในช่วง 1-5 ปี และ ใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่ผลิตในช่วง 10 ปีขึ้นไป อาจเป็น สารสนเทศที่มีผู้แต่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ทั้งนี้สารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่ที่พบทั้งนี้อาจเป็นงานวิจัย หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งปีก่อนข้างเก่า หรือผู้เขียนอนุญาต ให้เผยแพร่ในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์อาจเป็นปีเก่า ๆ ทั้งนี้นักศึกษาต้องไปสืบค้นหาที่เป็นตัวเล่มซึ่งจะได้ปีที่ ใหม่กว่า

2. ปัญหาการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

นักศึกษามีปัญหาการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาได้เรียนในรายวิชาการจัดการเก็บและระบบค้นค้นสารสนเทศควบคู่กันไปทำให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจมากยิ่งขึ้นในขณะเดียวกันนักศึกษามีปัญหาด้านเนื้อหาข้อมูลจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความ ล่าช้าทั้งนี้อาจเป็นเพราะเครือข่ายของมหาวิทยาลัยมีปัญหา หรือมีการเข้าเป็นจำนวนมาก อีกทั้งห้องปฏิบัติ คอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอสำหรับการค้นคว้าว่านักศึกษาต้องการใช้ห้องคอมพิวเตอร์อาจไม่เพียงพอเพราะ ในช่วงที่มีการเรียนการสอนอาจทำให้นักศึกษาไม่ได้ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นทำงาน หรือมีสำรองไว้ให้ใช้อาจ ไม่เพียงพอต่อความต้องการ

3. ความต้องการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

นักศึกษามีความต้องการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็น เพราะนักศึกษามองว่าแหล่งสารสนเทศที่สามารถเข้าถึงได้นั้นมีเพียงพอต่อความต้องการของตนเอง ใน ขณะเดียวกันนักศึกษามีความต้องการให้ห้องสมุดมีปริมาณสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น รวมถึง ต้องการให้รวบรวมแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์แบบไม่มีค่าใช้จ่าย เช่น คลังสถาบัน ฐานข้อมูลงานวิจัย เป็นต้น ไว้ที่หน้าเว็บไซต์มหาวิทยาลัย หรือห้องสมุดเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงเพื่อเวลานักศึกษามีสืบค้น ข้อมูลจะได้ไม่เสียเวลาในการสืบค้นมากจนเกินไป ตลอดจนให้เพิ่มความเร็วในการเชื่อมต่อกับเครือข่าย อินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

1. มีการจัดห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา
2. มีการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้นเพื่อให้บริการ
3. มีการรวบรวมแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาให้กับนักศึกษาหน้าเว็บไซต์

เอกสารอ้างอิง

- ก่อเกียรติ ขวัญสกุล. (2547). สารสนเทศเพื่อการค้นคว้า. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสารสนเทศศาสตร์และ บรรณารักษศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ชโรชนีชัย ชัยมินทร์. (2549). การใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่: สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ดุจเดือน พันธุมนาวิณ. (2549). หลักและวิธีประมวลเอกสารเพื่อความเป็นเลิศในการวิจัยทางจิตพฤติกรรม ศาสตร์. กรุงเทพฯ: เอ.ที. พรินติ้ง.

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

- ธิดารัตน์ เพ็ญวิจิตร. (2557). การใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษาของนักศึกษามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- น้ำทิพย์ ภิภาวิน. (2547). การใช้ห้องสมุดยุคใหม่ = Using Modern Library. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2547). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จามจุรีโปรดักท์.
- สิทธิรัฐ แสงแจ่ม. (2545). ทศนคติของอาจารย์ต่อการอ้างอิงสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์บนเว็ลด์ ไซด์ เว็บไซต์ในการทำวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- สุชาลักษณ์ ธรรมดวงศรี. (2550). การใช้ทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- แสงเดือน ผ่องพุ่ม. (2542). การใช้ทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอกชน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- อุษา สังวาลย์. (2562). การใช้สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- Adams, J. A. & Bonk, S. C. (March, 1995). Electronic Information Technologies and Resources: Use by University Faculty and Faculty Preferences for Related Library Services. *College & Research Libraries*, 56(2), 119-131.
- Dickinson, G. K. (1994). *Selection and Evaluation of Electronic Resource*. Colorado: Libraries Unlimited.
- Jenkins, C. & Morley M. (1999). *Collection Management in Academic Library*. (2nd ed.). USA: Gower.
- Kaur, K. (2012). Academics' Attitudes towards Use of Electronic Journals: A Case Study of Punjab and Chandigarh. *The International Information & Library View*, 44(3), 182-193.
- Klobas, J. E. (1995). Beyond Information Quality: Fitness for Purpose and Electronic Information Resource Use. *Journal of Information Science*, 19(2), 95-114.
- Palmquist, R. A. & Kyung-Sum Kim. (1998). Modeling the Users of Information Systems: Some Theories a Methods. In *Electronic Resources: Use and User Behavior* (pp. 3-25). New York: Haworth Press.
- Mirza, M. S. & Mahmood, K. (2012). Electronic Resources and Services in Pakistani University Library: A Survey of Users' Satisfaction. *The International Information & Library View*, 44(3), 123-131.
- OCLC. (2005). *Perceptions of Library and Information Resources*. Retrieved September 22, 2019, from http://www.oclc.org/reports/pdfs/percept_pt2.pdf.
- Zafar, A. (2013). Students' Perception of Electronic Resources in MBBS Nursing Aga Khan University. *Pakistan Library & Information Science Journal*, 44(1), 31-37.